

„GAZDAG SZEGÉNYEK – SZEGÉNY GAZDAGOK”

SZKC_210_03

A modul szerzője: Borbélyné Nagy Éva

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

10. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Helyzetek, lehetőségek – tervezés, csoportalakítás					
A	A tanár ismerteti a tanulókkal a témát és a tevékenységeket. A tanulók kérdezhetnek, hozzászólhatnak, bekapcsolódhatnak a tervezésbe. 4-6 fős kiscsoportok alakulnak. 10 perc	Érdeklődés felkeltése Szolidaritás Empátia	Frontális osztálymunka – magyarázat		
I/b Szükségletek és lehetőségek felmérése					
A	A csoportok fogalmakat, kifejezéseket gyűjtenek szükségleteinkkel, lehetőségeinkkel és életfeltételeinkkel kapcsolatban, majd végiggondolják, milyen lehet annak a helyzete, aki nem jut hozzá bizonyos dolgokhoz. 10 perc	Empátia	Csoportmunka – megbeszélés, lista készítése		P1 (Szükségletek, igények és lehetőségek)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c Élethelyzetek					
A	<p>A csoportok szóvivői ismertetik az osztállyal gyűjtésük eredményét. A csoportok kiegészítik saját listájukat a többiek által gyűjtött fogalmakkal.</p> <p>A tanár minden csoportnak kioszt három szerepkártyát, és arra kéri a csoportokat, képzeljék el, hogy a kártyákon szereplő személyek az előzőleg összegyűjtött javak közül miben szenvedhetnek hiányt, és ez hogyan befolyásolja sorsuk alakulását.</p> <p>Miközben a tanulók dolgoznak, a tanár előkészít egy életvonalat. Ennek mentén sorakoznak fel a csoportok az általuk képviselt személyek élethelyzete szerint: azok állnak előrébb, akiknek a helyzete előnyösebb, és azok hátrébb, akiké kevésbé, és így tovább. Az életvonalon állva a szóvivők közlik, kit képvisel a csoport.</p> <p>A tanulók értékelő megbeszélést tartanak a gyakorlat tanulságairól a tanár aktív közreműködésével.</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Kritikus gondolkodás</p> <p>Szolidaritás</p> <p>Kommunikáció</p>	<p>Egész osztály együtt – megbeszélés</p> <p>Csoportmunka – megbeszélés</p> <p>Egész osztály együtt – életvonal</p> <p>Egész osztály együtt – megbeszélés</p>	<p>D1 (Szerepkártyák) Csomagolópapír</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Hóakadály – A szerepjáték előkészítése					
A	A tanár megbeszéli a tanulókkal a szerepjáték részleteit, elosztják a szerepeket, feladatokat. Fontos, hogy mindenkinek jusson valamilyen feladat. A tanulók megbeszélik, hogy a leírt történetet változtatás nélkül vagy módosítva adják-e elő. Az osztály felkészül az előadásra, a szereplők külön csoportban gyakorolják szerepüket: megtervezik a dialógust, a szituáció alakulását. A többiek előkészítik a kellékeket, átrendezi a termet. 20 perc	Felelősségvállalás, elköteleződés	Frontális osztálymunka Csoportmunka	D2 (Hóakadály)	
II/b Hóakadály – szerepjáték					
A	A tanulók előadják a történetet. 20 perc	Önbizalom Empátia Szolidaritás Kommunikáció Előadói képesség	Frontális osztálymunka – dramatikus előadás	Szerepkellékek: sál, sapka, kendő, autókulcs, táskák, műanyag szatyor stb.	
II/c Hóakadály – értékelés					
A	A tanulók kiscsoportokban megbeszélik, milyen benyomásaik támadtak a történet megjelenítése közben, kiből milyen érzést váltott ki a szituáció. 10 perc	Kritikus gondolkodás Empátia Véleményalkotás Véleménynyilvánítás Vélemény vállalása	Csoportmunka – szóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELES					
III/a Gazdagság-kincsestár					
A	Minden tanuló (a többiek számára is látható módon) feljegyez egy gondolatot az alábbi kérdéssel kapcsolatban: „Mitől vagyunk gazdagok, mitől válunk gazdaggá?”. Megismerkednek a többiek véleményével, gondolataival. 12 perc	Kritikus gondolkodás	Önálló munka – véleményalkotás	Post-it lapok, papír, íróeszköz	P2 (Gazdagság-kincsestár)
III/b Gondolatok csoportosítása					
A	A csoportok rendszerezik a véleményeket, állításokat, majd listát készítenek a legfontosabb gondolatokról. 13 perc	Különböző nézőpontok megértése, figyelembe vétele Tolerancia	Csoportmunka – lista készítése	Csomagolópapír, filctollak	
III/c Közös vélemény kialakítása					
A	A csoportok megbeszélik a véleményeket, közös véleményt alakítanak ki, melyet egy kijelölt jegyző (vagy a tanár) felír a táblára. Változat: a csoportok által felírt papírokat összegzik és kifüggesztik. 10 perc	Kommunikáció Véleménynyilvánítás	Frontális osztálymunka – megbeszélés	Tábla, kréta vagy csomagolópapír	

MELLÉKLETEK

P1

Szükségletek, igények és lehetőségek

Ossza el az alábbi feladatokat a csoportok között:

1. *csoport*: beszéljék meg és gyűjtsék össze írásban, milyen alapvető szükségletei, igényei vannak az embernek, mely fogalmak jutnak eszükbe erről (pl. élelmiszer, ivóvíz, biztonságos lakhely, ruházat, egészségügyi ellátás, pihenés, szórakozás stb.).

2. *csoport*: beszéljék meg és gyűjtsék össze írásban, milyen szociális, illetve anyagi feltételek szükségesek, hogy ma valaki szerencsés életutat járjon be (pl. nyugodt, biztonságos környezet, saját szoba, jó iskolák, elegendő pénz, megfelelő ruhák, pihenési lehetőség stb.).

3. *csoport*: beszéljék meg és gyűjtsék össze írásban, milyen szabadidős, szórakoztató, illetve tanulást segítő eszközöket ismernek (pl. játékok, játszótér, könyvek, televízió, discman, számítógép stb.).

4. *csoport*: beszéljék meg és gyűjtsék össze írásban a szerintük luxusnak számító cikkeket.

P2

Gazdagság-kincsestár

A gyakorlat célja tudatosítani a tanulóknál az embert gazdaggá tevő sokféle lehetőséget; összefoglalni, lezárni az előző két gyakorlatot, és megerősíteni az élethez szükséges pozitív attitűdöt.

1. Osszunk ki minden tanulónak 3-5 post-it (ragasztós felületű) lapocskát.
2. Ismertesse a feladatot a tanulókkal:
 - Mindenki írjon olyan dolgot – laponként egyet –, amely szerinte gazdagítja az embert!
3. Az iskolai táblára vagy egy nagy csomagolópapírra tegyék fel a papírlapokat.
4. A tanulók menjenek közel a lapokkal teleragasztott felülethez, és próbálják kategóriákba sorolni (rakni) a felírtakat. Például: *anyagi javak* (pénz, autó stb.), *szellemi javak* (ismeret, tudás, bölcsesség, mesterségbeli tudás stb.), *emberi gazdagság* (kedvesség, szeretet, jóindulat, segítőkészség, barátság stb.).
5. Beszéljék meg közösen a kapott eredményt a tanulókkal!
 - Miért van olyan magas értékük az anyagi javaknak manapság?
 - Mi minden befolyásol bennünket abban, ahogy a gazdagságot látjuk, a gazdagságot megítéljük?
 - Hogyan lehetne jobban értékelni a szellemi vagy emberi gazdagságot?

- Min múlik, hogy milyen a viszonyunk a gazdagsághoz, szegénységhez?
- Mi az oka annak, hogy gyakran hajlamosak vagyunk a látászat alapján ítélni másokról?